

## Kapiya Sën Paulus Kevu Vu Titus

<sup>1</sup> Sa Paulus, Anutu yi hur sa, geYesu Kerisi yi sinarë sa, in bë sa gevong balam sën Anutu ggooin sir rak lo ayoj na timu vu yi medejak gagek anon sën netatekin aggata niröp vu hil in hil sepa dok lo ni. <sup>2</sup> Tato sa in bë sa nanër medejak ni nabë deyoh vu bë demedo malaj-tumsën degwata los degwata, noh vu sën Anutu nër yö wirek lo, gak su nekuung rak rë. <sup>3</sup> Log Anutu sën neko hil yah vu yi lo nër gagek sagi yam rangah niröp loḵ buk sën yö kwa vo beggooin rak lo. Lob vo huk sënë loḵ sa nemaḡ bë sa nanër rangah vu mehōnon.

<sup>4</sup> Lob sa kevu kapiya sënë yöḵ vu hong Titus in aluu hoho nehevong ving gagek sënë, om sën getu sa naluḡ yönon rak saga. Hil Amad Anutu luho Yesu Kerisi sën neko hil yom vu yi lo degevong semusemu nyëmasën nöḵ vu hong los degevong bayom ḡep revuh.

### *Gagek Rak Alam Ggev Sën Denegin Kerisi-yi-alam Lo*

<sup>5</sup> Sa hevuu hong megenedo Krete in bë gesemu huk vahi sën nahën gesu niröp nerak rë lo, begwetung ggev jak alam la noh vu beggang-bu pin saga in degeḡin Kerisi-yi-alam. Noh vu sën senër tato vu hong wirek lo bë: <sup>6</sup> Nabë alam denelë mehōti bë su nevong ngaa nipaya rë, geyik venë timu. Genabë nalu lo denevong ving Kerisi ving, log gagek su negḡep vu sir bë ahëḡ neving ngaa

nipaya jeggin jeggin genengaj dahis rë, og mëm gwetung alam nabë saga denatu ggev. <sup>7</sup> In mehö sën netu ggev lo, og tu Anutu yi hur in gegin yi alam los yi huk. Om sepa dok aggata niröp mu, in lob alam su denatök vu ngaa nipaya gegëp vu yi. Gesu geko yi jak jak, gesu ahë sengën jak pevis, gesu nanum mekeyevin, gesu ngis alam jeggin jeggin, gesu gëp natumin monë lu ngaa nabë gekol ngahisekë. <sup>8</sup> Gak mëm gevong nivesa vu alam sën deneyam vu beggang-bu ngwë lo; gahë geving aggata nivesa pin besepa dok kwa nivesa mu, in bë medo niröp rot megevong noh vu Anutu kwa. Najom yi ahon, <sup>9</sup> genajom gagek anon sën denetahu yi lok lo ahon geving. Og mëm yi yö yoh vu bë tatekin vu mehönon megadu sir jak gagek niröp pin, geyoh vu bë nanër gagek los kwa, benanër alam sën bë dedahun gagek anon na lo hir gagek tato nabë su niröp rë.

### *Alam Kuungsën Ngahisekë Denedo Krete*

<sup>10</sup> Yönon, alam ngahisekë rot vu saga su dene-sepa lok gagek niröp rë, gak yö medo denenër gagek meris meris gedenevongin bë degekuungin alam. Lob alam sën derah\* navij bedetu alam Yuda lo, denevong nebë sagi pangsën rot. <sup>11</sup> Om gwevong balam nabë sagi avij gemir, in denetahu mehönon lok gagek sën su yoh vu rë lo gedeneko monë rak. Lob denekepë alam ngahi rak hir gagek sagi beneggërin sir yah vu sir. <sup>12</sup> In alam Krete ti sën denër yi bë hir mehö-nenër-gagek-rangahsën ti yi lo, nër sir wirek bë, “Alam Krete sagi, og sir alam gagek kuungsën ata, gesir nebë reggu bemën nipaya, log denevong ahëjta gedenevong sehëb.”

<sup>13</sup> Gagek sagi og yönon rot. Om genanër niwëek vu sir in dejak hir ngaa nipaya ni borot bedegerin sir, lob mëm degevonḡ geving gagek anon niwëek. <sup>14</sup> Gaḡ su degevonḡ geving alam Yuda hir keriiḡ meris aggagga los alam sën deneruu demij vu gagek anon lo hir horek aggagga. <sup>15</sup> Nabë mehöti ayo niröp bekwa bo ngaa ti nabë nivesa, og ngaa saga nivesa vu yi. Rëḡ mu alam ayoj ningöhek sën su denevonḡ ving Anutu rë lo, og denelë ngaa pin nebë su nivesa rë, gaḡ kwaj nipaya los ayoj ningöhek rak. <sup>16</sup> In avij nenër bë derak Anutu ni, rëḡ mu ngaa sën denevonḡ lo netato bë deruu demij vu yi. Sir alam nij paya gedenekeyëh yi gagek, log su deyoh vu bë degevonḡ ngaa nivesa ti rë.

## 2

### *Gagek Rak Alam Atov*

<sup>1</sup> Gaḡ hong, og genanër Anutu yi gagek megetateḡin niröp vu sir megenanër nabë: <sup>2</sup> Alam böp og su denanum medekeyevin. Gaḡ demedo revuh mekwaj bo ngaa niröp, gayoj na timu vu Kerisi niwëek bahëj geving mehönon, log debare niwëek in ngaa maggin pin.

<sup>3</sup> Log avëh böp degevonḡ nabë saga geving. De-sepa doḡ aggata sën yoh vu lo, gesu denanër gagek nah nenga jak mehö ngwë, gesu denanum bël niwëek pangsën begëp denatumin. Gaḡ denatu tatovaha avëh medetahu aggata niröp vu alam vahi. <sup>4</sup> Detateḡin vu avëh avö nabë dejak reggaj log ahëj geving reggaj los naluj lo, bekwaj bo ngaa niröp gedegeḡin sir nivesa in ngaa nipaya. <sup>5</sup> Degeḡin hir huk nivesa log degeḡin reggaj los

naluj lo nivesa, gededok vu alam vahi geving, log degurek reggaj hir gagek babu. Degevong ngaa pin sënë in alam su denanër pelë jak Anutu yi gagek.

### *Gagek Rak Magëm Lo*

<sup>6</sup> Log getato aggata niröp vu magëm lo geving nabë saga, nabë degegin sir nivesa. <sup>7</sup> Lob ngaa pin sën genevong lo, og gwevong in degelë medejak ni nabë degevong nabë sënë og mëm nivesa. Log nabë getahu alam dok gagek, og su gesarömin gagek nipaya geving. Gak kwam bo gagek nivesa jak buk pin begenanër. <sup>8</sup> In nabë genanër gagek niröp mu nabë saga, og mëm alam sën denelë hil paya lo su rëk denatök jak nipaya ti gegëp vu hil rë, lob nij namum.

### *Gagek Rak Hur Sën Denevong Huk Vu Alaj*

<sup>9</sup> Log genanër vu hur sën alam denebago sir bedenetu hir ngaa meris lo nabë degurek alaj babuj in ngaa pin. Degevong huk nivesa in alaj kwaj vesa in sir, gak su denanër gagek nipaya nah vu alaj. <sup>10</sup> Log su degodek alaj hir ngaa mahen teka, gak desepa dok aggata niröp mu noh vu buk pin. Lok mëm huk pin sën degevong lo gëp nivesa, in lob nabë hil nanër gagek jak Anutu sën neko hil yah vu yi lo, og alam degelë nivesa.

### *Hil Gegin Hil Nivesa Bemedo Gegin Kerisi Yi Buk*

<sup>11</sup> Anutu vong yi semusemu vu hil nyëmasën beneggëp rangah rot bë alam pin deyoh vu bë denom vu yi bedemedo nivesa geving yi. <sup>12</sup> Anutu yi semusemu sagi sën netatekin vu hil bë hil gevuu ngaa pin sën nevong behil su nesepa lok Anutu

niröp rë lo na; los hil gevuu ngaa nevu nevu dob yi pin sën hil kwad neya vu lo na. Gehil gëgin hil nivesa los tetuu aggata niröp mesepe doḵ Anutu yi ngaa noh vu buk pin sën hil nahën nado agi. <sup>13</sup> Gehil medo mabo kwad in Anutu yi semusemu nabë rëḵ anon jaḵ. In Kerisi Yesu diiḵ in bë geḵo hil nom. Om hil medo gëgin buk sën luho Anutu böp denatöḵ nom rangah los arëj böpata gelos hir vunëḵ vunëḵ yaḡek-yi lo. <sup>14</sup> Yönon, Kerisi diiḵ loḵ yah hil bed in bë baḡo hil nom los bo hil vër in ngaa nipaya pin, gejevu hil ayod mesemu. Bemëm hil natu yö yi alam, gehil malad sepa ngaa nivesa mu begevong. <sup>15</sup> Om ḡenanër ḡaḡek sagi vu mehönnon noh vu buk. Gegwee vu sir nabë desepa doḵ ḡaḡek sënë, ḡeḡenanër hir ngaa nipaya rangah vu sir. Gelöḵ yah Anutu ben, om ḡenanër ḡaḡek vu sir, ḡemehöti su nanër nabë hong mehö meris mekeyëh hong.

### 3

#### *Hil Bare Nidwëëḵ Megevong Ngaa Nivesa*

<sup>1</sup> Gebër mehönnon kwaj noh vu buk nabë degurek gavman los alam pin sën denevong huk gavman lo babuj, gedegetung malaj in huk nivesa pin bedevong. <sup>2</sup> Su denanër ḡaḡek nipaya jaḵ mehö ngwë, gesu degevong begö. Gaḵ demedo los mamer, gedegevong ngaa los malaj yes jaḵ alam pin malaj. <sup>3</sup> In ḡeraḵ ni bë wirek og hil kwad ma ving. Lob hil nekeyëh ḡaḡek. Lob Satan nekuung in hil, behil nesepa loḵ ngaa nevu nevu los ngaa sën nesemu los nereyiiv hil navid lo mu. Hil nehevong ngaa nipaya bayod nesis yi. Alam vahi

denelë hil bē hil alam nid paya, gehil nehalē sir loḵ yah bē nij paya. <sup>4</sup> Rēḵ mu Anutu sēn neḵo hil yom vu yi lo, vong Yesu yam in bē tateḵin rangah nabē nelē mehōnon nivesa bekwa pesivin sir. <sup>5</sup> Su neḵo hil yom degwa raḵ huk yohvu sēn hil nehevong lo rē, in huk yohvu su neggēp vu hil rē. Gaḵ neḵo hil yom raḵ sēn yō kwa pesivin hil lo. Lob ripek hil ngāa nipaya ya, gevong behil atu mewis raḵ. Lob Anon Vabuung semu hil behil nid vesa raḵ yah. <sup>6</sup> Yōnon, Yesu Kerisi sēn neḵo hil yom vu Anutu lo tateḵin aggata in Anutu gevong Anon Vabuung jaḵ nam hil rot. <sup>7</sup> Vong nebē sēnē in bē nanēr hil nabē hil alam yohvu jaḵ yi semusēn nyēmasēn, getato hil nabē hil rēḵ medo malad-tumsēn degwata geving yi. Om sēn hil navo kwad in gāgēk sēnē bē anon jaḵ. <sup>8</sup> Gāgēk sagi og yōnon rot.

Lob sa nehevongin bē genanēr gāgēk sēnē ni-wēēk, in alam sēn ayoj neya timu vu Anutu lo og mēm rēḵ malaj sepa huk nivesa vesa medegevong. In ngāa nebē sēnē og nivesa beneloḵ vu alam. <sup>9</sup> Rēḵ mu tepēḵ kwamasēn aggagga sēn degwaj ma lo, los sēn denetateḵin degwaj lo, gegāgēk ahē sengēnsēn, gesēn denemehoo sir in horek lo, og gebeya in ngāa nabē saga. In ngāa sēnē og su rēḵ doḵ vu hil rē, gaḵ anon ma. <sup>10</sup> Log mehōti sēn gevongin nabē basuh Kerisi-yi-alam lo, og gwero yi gāgēk noh vu beron ti ma luu. Rēḵ nabē su gengō ayem rē, og ggovek, genim dēl jaḵ yi. <sup>11</sup> In gerak ni bē mehō nebē sagi og vuu aggata nirōp ya, om rēḵ geḵo nyēvewen doḵ nah yi ngāa nipaya sagi.

*Gagek Hus*

<sup>12</sup> Sëḱ gevonḱ Artemas ma Tukikus nöḱ berup vu hong, lob mēm rēḱ genam pevis vu sa vu Nikopolis. In sa kwag nevo bē sēḱ medo saga bebuk-ayööng-yi govek na rē. <sup>13</sup> Gedoḱ vu mehö-horek-yi Senas luho Apolos megwero luho hir aggata in luho su deḱ vu in ngaa la gēp aggata.

<sup>14</sup> Log hil alam pin yö detahu sir doḱ huk nivesa geving in demedo nivesa, bededoḱ vu alam sēn deneraḱ vu in ngaa lo geving. Gaḱ su degēp sehēb behej huk anon nama. <sup>15</sup> Alam pin sēn denedo ving sa agi kwaj nevo hong medenenēr. Log genanēr vu Kerisi-yi-alam sēn ahēj neving he lo geving, nabē he kwamin nevo sir. Anutu yi semusēn nyēmasēn nöḱ gēp geving ham.

**Gagek Mewis**  
**The New Testament in the Central/Mapos dialect of the**  
**Buang language of Papua New Guinea**  
**Nupela Testamen long tokples Buang Mapos long**  
**Niugini**

Copyright © 2003 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Buang, Central/Mapos (Buang)

Dialect: Central/Mapos

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

18a972db-abcc-5dc3-9031-f1d4455b33c3